

היכן המדינה שבה יש שר הסוחר ברכוש גנוב,

החשוד בהעלמות מס ובהברחת מטבע זר?

בפעם השנייה תוך שמונה ימים הוגשו הצעות אי-אמון לממשלה, וגם הפעם בעניין חברת "ורד". כעולה שימוש הגילויים על תשלום שוחד למדי- נאים במדינות זרות, תמורת קבלת עבודות לחברה הממשלתית-הסתדרותית. במיוחד הסעיר המיברק המשועשע בו ניתנה ההוראה לתשלום שוחד, תוך שי- מוש במילות-צופן שקופות כמו "התרנגול", "וילחלם טל", "הדוד סס", "פרא אדם" ו"האדומים". לפני הוויכוח נתבקשו כל הנואמים להימנע מלחז- כיר את המדינות והאישים הזרים המעורבים בפרשות השוחד. צייתתי להוראה זו — אך בצורה מסויימת משלנו.

כשקמתי לנאום, נכחו באולם כתיסר ח"כים. למעלה ממחצית הכנסת ישבה במיוזון, וחיכתה לציל- צול העלצבנה. אז נהרו לאולם, הצביעו והסתלקו. על רקע זה פתחתי את נאומי כלהלן: **אורי אבנרי**: יש הצעה, אדוני היושבראש, להע- לות את מיספר חברי הכנסת ל-150. **אני מציע, לעומת זאת, להוציא מן האולם הזה 60 מושבים.**

אם יהיה מושב אחד לשני חבריי-כנסת, כמו באנגליה — ייתכן שמראה האולם יהיה פחות מדכא. כששלוש סיעות מציעות אי-אמון לממשלה והממשלה מתגוננת על מעשיה, ואלה גם אלה נעדרים מן האולם בעת הדיון. **אברהם עופר**: מפני שעושים את זה בכל שבוע.

אורי אבנרי: בשבוע שעבר, חברי-הכנסת עופר, מראה הכנסת לא היה מעודד יותר. **צבי צימרמן**: אני רואה שגם הצעת אי- אמון בכל שבוע זה לא עוזר. **היו"ר ישראל ישעיהו**: חברי הכנסת, קודם כל — הכנסת ישנה, ועוד מעט ייכנסו כולם להצבעה. לא צריך להפריז. זוהי הפרזה. האולם היה מלא, ועוד מעט יתמלא. **אורי אבנרי**: אדוני היושבראש, אתה צו- דק: הכנסת ישנה, רק חבריה אינם.

מדוע רגז אידי אמין?

אדוני היושבראש, המדינה כולה עוסקת בימים אלה בחידונים: למה קירקר התרנגול?

של באקשיש, ומדינות של לא-באקשיש. יש מדינות רבות בעולם שהכל נעשה בהן בדרך השוחד: מושל-המחוז מקבל, הפקיד מקבל, המנהל מקבל, השר מקבל, וראש- הממשלה מקבל — וכולם כאחד יש להם חשבונות בבני- קים במדינה של וילהלם טל. זה ידוע.

השאלה היא: לאיזה מושני המחנות הללו שייכת מדינת-ישראל? עד אתמול יכולנו אולי להשתעשע באשלייה שאנחנו שייכים למחנה השני, למחנה המתוקן. **מה שנתגלה היום הוא שאנחנו שייכים למחנה של מדינות-הבאקשיש, לפחות במשלי- מים. שאנחנו מוכנים לשלם, לשחד, להדיח, להעשיר רודנים מושחתים, להעביר כספים לחשבונות ככנקים שווייציים. זה הוכח.**

אולם, אדוני היושבראש, האם באמת יש הבדל בין משלם שוחד ומקבל שוחד? לא רק מבחינה מישפטית, ולא רק מבחינה מוסרית, אלא גם מבחינה מעשית? האם אפשר לשלם עמלה של מיליון לירות לדיקטטור... **שימחה ארליך**: לא לירות — דולרים.

אורי אבנרי: ...עמלה של מיליון דולר לדיקטטור פרא-אדם, מבלי שמעביר-העמלה יקבל בעצמו עמלה משלו? האם אפשר להעביר כסף לבנק בשווייץ, לחשבון ממוספר, מבלי שהמעביר יפתח גם לעצמו ובאתו בנק חשבון משלו? **כמה אישים, אישי מדינת-ישראל בדרגים השונים, יש להם כיום חשבונות ממוספרים כאלה אצל וילהלם טל?**

חידה על שר מסויים

אדוני היושבראש, הריקבון גדול יותר. אמרנו שלא נדבר בשמות של מדינות. אבל אני מוכן לחוד חידה, אדוני היושבראש:

איזו מדינה היא זו שבה יש שר השוחד באופן קבוע את רכוש המדינה? איזו מדינה היא זו שבה שר חשוד מותר באופן קבוע כי רכוש גנוב? איזו מדינה היא זו שבה שר העיר סק ברכוש גנוב חשוד מאוד בהברחת מטבע? איזו מדינה היא זו שאותו שר בה חשוד בהע- למת מס ממסי-הכנסה מעסקים ברכוש גנוב, עסקים בלתי-חוקיים, בינלאומיים?

אדוני היושבראש, אמרנו שלא נזכיר שמות של

משה נסים: למדינה?

אורי אבנרי: אני מתכוון לממשלה של המדינה הזאת. למדינה יש לי אמון רב; לממ- שלה אין לי אמון בכלל.

אמר פה חברי-הכנסת תמיר שלא צריכים להקפיד על כך שדרכי הממשלה יהיו אתיות, שדרכיה יהיו מוסריות, שדרכיה יהיו פוריטניות. אינני מקבל את התפיסה הזאת. יש לדרוש מממשלה שתהיה יותר פוריטנית, יותר אתית ויותר מוסרית, מאשר אורחיה.

על כך בונה לבי

ליבי בונה על כל הפרשה הזאת.

היתה למדינת-ישראל אפשרות נהדרת להופיע בעולם השלישי, באסיה, באפריקה, באמריקה הלטינית, כמדינה

משה דיין ואידי אמין: למה וכמה?

למה קירקר התרנגול?

המוסרית בהא הידיעה, כמדינה טכנולוגית מתקדמת, ובכל זאת חדשה, צעירה וטהורה. יכולנו להיות נושאי הדגל של ההתחדשות המדיניות והמוסרית בעולם השלישי כולו. והנה — כמעט הייתי אומר שאנחנו מופיי- עים במדינות האלה בדמותו של היהודי של "דר שמירמר", בנושאי שחיתות, כמשחריים, כמשחיתים, כחילי המאסף של המחנה הקודני, יאלי המושחת, שזה עתה יצא מן העולם הזה. לבי דואג על כך, והממשלה, האחראית לכך — שירות רע מאוד היא עושה למדינה הזאת.

אדוני שרהחלקאות, הקשבתי לדבריך לפני שבוע, ושיכנעת אותי שצריכים להביע אי-אמון לממשלה הזאת. אתה ולא אחר. הקשבתי לדבריך היום, ולא שמעתי מילה אחת של הסתייגות חמורה, טוטאלית, מהמעשים הנפסדים האלה שנעשו על-ידי חברה ממשלתית. לא שמעתי מילה אחת של התנצלות, מילה אחת של הבעת צער בפני המדינות ההן, שאנחנו עורגו לקיים בהן מישרים מושחתים. כל מה שאמרת הוא: ידעתם כבר לפני שבוע שאנחנו מושחתים, אז מה אתם באים להציע בפעם שנייה אי- אמון? ידעתם לפני שבוע שאנחנו מושחתים, אז מה אתם מתרגשים היום?

אם זו כל ההגנה שאתה מסוגל לתת למדי שדה שרד, אתה משכנע אותי בפעם השנייה שצריכים להביע לה אי-אמון.

התקריות בעת הנאום היו משעשעות, מפני שכלל לא הזכרתי את שמו של משה דיין — אך מעריצי דיין הבינו מייד כשהכונה אליו, על ראש חסידי הגג בווער הכובע, אחרי הנאום אירעו החילופים הבאים: **היו"ר ישראל ישעיהו**: העירו תשומת

לבי שחבר-הכנסת אבנרי השתמש בביטוי — שהישראלי מופיע באפריקה בדמות היהודי ה- מצוייר בשטימלמרר. הסחתי דעתי לרגע בשעת אמירת הדברים, והייתי מבקש מחבר-הכנסת אורי אבנרי כי יחזור בו מביטוי זה.

אורי אבנרי: לא אמרתי את הדברים בוני- סח כזה, אבל לא איכפת לי שהדבר ייחמק.

מדינות. לכן לא אזכיר גם את שם המדינה הזאת. **היו"ר ישראל ישעיהו**: חברי-הכנסת אבנרי, אל חטטה מהנושא העומד על סדר-היום. **אורי אבנרי**: אדוני היושבראש, אני חייב תשובה על ההערה הזאת.

יגאל הורביץ: זו הסתייה שלו. **אורי אבנרי**: אדוני היושבראש, אני חייב תשובה לך, וגם לחברי-הכנסת הורביץ, על ההערות האלה. אנחנו עוסקים פה בהצעת אי-אמון לממ- שלה על רקע של שחיתות. והשאלה, האם הממ- שלה עצמה, או חבריה, שטופים שחיתות — היא רלבנטית מאוד לנושא הזה.

היו"ר ישראל ישעיהו: חברי-הכנסת אבנרי, אם נמרת ואחה עובר הלאה, לא אחזיכך איתך. אם לאו — היום לא יוסיפו, שמונים את כל האשמות. אנחנו דנים על נושא מסויים, תישאר בתחום הנושא. **אורי אבנרי**: אינני מתכוון להרחיב, מפני שאין צורך להרחיב. הדבר שאותו רציתי לומר — אמרת.

אני שואל: איפה היו הסיעות האלה, שדוש הסיעות שהגישו היום הצעת אי-אמון, כאשר נתגלו הגילויים החדשים בעניין זה כי ימים האחרונים, מעל דפי העיתונים הישרא- ליים? אף אחד לא הגיש על כך אי-אמון!

אני עוד מחכה לדיווח-שבון של מבקר-המדינה על נושא זה, שכל המדינה עוסקת בו. אני מחכה לחקירה מיסטרית, ולחקירת היועץ המישפטי בנושא. האלה שהועלו בפומבי בעיתונות, ולא פתחתי שם, עכשיו, ברוך השם, יש כבר יותר מעיתון אחד העוסקים בעניין זה, חברי-הכנסת הורביץ.

אבל, אדוני היושבראש, מדינה העוסקת בדולרים שחורים, מדינה המשלמת שוחד למדינאים זרים, מדינה שבה שרים עוסקים במיסחר בלתי-חוקי — מדינה כזאת ודאי אי-אפשר להביע לה אמון.

* הכוונה לדיווחי הארץ, שהצטרף לעולם הזה בני- לויי פרשות העתיקות של דיין.

ומה קרה לתפוח של וילהלם טל? מי לא אחיינים של הדוד סס? על איזה עץ מטפס פרא אדם? מה הם העסקים השחורים של האדומים? וכן הלאה וכן הלאה. אפשר להוסיף עוד שאלות. למשל:

מדוע גורש מהארץ מאיר דנסקי? מדוע לא מינו אותו כמנהל של חברת "ורד", שבה המומחיות המיוחדת שלו יכלה להביא תועלת? מהי דמות יחסייהחזן שלנו בארצות מסוימות? נפל דבר בין מדינת-ישראל ויזי פרא-אדם בשם אידי אמין — מדוע?

האם זה כאמת הנה עניין פוליטי? האם הוא לא קיבל מאיתנו, או קיבל פחות מדי, או יוכל היה לקבל יותר מאחרים? **היו"ר ישראל ישעיהו**: חה"כ אבנרי... **אורי אבנרי**: בכוונה אני מזכיר רק שם של מישר בת-ידידותי לישראל. **היו"ר ישראל ישעיהו**: אני מבקש לא להזכיר שמות של אישי מדינה זרה. אפילו את אידי אמין לא נזכיר פה.

אורי אבנרי: אפילו מדינה לא-ידידותית... **היו"ר ישראל ישעיהו**: לא נזכיר שמות. הוא ייחמק. **יהונתן יפרח**: ...עד שלא יהיה משוגע — אי-אפשר לדעת. **אורי אבנרי**: אני מתאפק מלהשיב על כך.

חזרה לתקופת הבאקשיש

אדוני היושבראש, קודם כל אנחנו חייבים תודה לעיתונות, שהיא — ולא הכנסת — גילתה את השערוריה החדשה הזאת. אתמול הצבענו כאן לבטל חוקים עוסמאניים. עכשיו מסתבר שאנחנו חזרנו למינהג העוסמאני המפורסם ביו- תר: הבאקשיש. אין זה שוחד שהעולם נחלק לשני מחנות: מדינות